

Samordningskansliet
Helge Jonsson
Tfn: 063-14 76 36
E-post: helge.jonsson@regionjh.se

2016-03-15

Begäran om yttrande över anmälan till JO, gällande begäran att få ut handlingar gällande LÖF Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (RS/330/2016)

Ärendebeskrivning

Justitieombudsmannen har anmodat Regionstyrelsen att yttra sig över vad Mikael Lundh har framfört i en anmälan till Justitieombudsmannen och att berörd befattningshavare får möjlighet att lämna synpunkter. Mikael Lundh har den 25 maj 2015 begärt att få ut handlingar rörande Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag av Region Jämtland Härjedalen. Han har gjort en anmälan till Justitieombudsmannen om att han inte fått något svar eller beslut från regionen.

Den aktuella begäran har inte hanterats på rätt sätt enligt reglerna om utlämnande av allmänna handlingar. Berörd befattningshavare har lämnat synpunkter på handläggningen. Ett förslag till yttrande har upprättats inom samordningskansliet.

Beslutsunderlag

Begäran om yttrande anmälan JO
Förslag till yttrande över anmälan JO
Berörd befattningshavares synpunkter

Regiondirektörens förslag

Yttrande lämnas till Justitieombudsmannen enligt upprättat förslag.

I tjänsten

Björn Eriksson
Regiondirektör

Mikael Ferm
Regionstabschef

Utdrag till

Justitieombudsmannen
Berörd befattningshavare

Helge Jonsson
Samordningskansliet
Tfn:063-14 76 36
E-post: helge.jonsson@regionjh.se

2016-03-15

Dnr RS/330/2016
Ert dnr: 133-2016

Justitieombudsmannen

Box 16327
103 26 Stockholm

Yttrande över Mikael Lundhs anmälan till JO

Redogörelse för handläggningen

Den 25 maj 2015 kom det in en begäran från Mikael Lundh till Regionstyrelsen om att få ta del av allmänna handlingar. Begäran diariefördes och lades upp i ett ärende den 26 maj 2015 och ärendet skickades därefter vidare till handläggare via myndighetens ärendehanteringssystem. Handläggaren uppmärksammade inte ärendet och ärendet blev därför liggande hos handläggaren fram till dess Justitieombudsmannens remiss kom till regionstyrelsen. Begäran om utlämnande har därefter hanterats och de handlingar som omfattades av begäran och som fanns förvarade hos Region Jämtland Härjedalen har skickats till Mikael Lundh den 11 mars 2016.

Bedömning

Regionstyrelsen konstaterar att Mikael Lundhs begäran inte handlagts på rätt sätt.

Normalt diarieförs inte begäran om att få ut allmänna handlingar utan dessa hanteras utan registrering, i enlighet med reglerna för utlämnande av allmänna handlingar. I detta fall var begäran speciell eftersom den avsåg handlingar som inte förvarades hos regionstyrelsen. Det kunde därför förutses att det kunde bli frågan om att ge avslag på en del av begäran varför ett ärende lades upp och begäran registrerades.

Enligt den rutin för ärendehantering som gällde när begäran kom in skulle handlingen registreras på ett ärende i ärendesystemet. Ärendet skulle sedan fördelas på handläggare i ärendesystemet vilket kunde göras antingen av registrator eller av kanslichef eller den person som denna utsett för detta. Samtidigt skulle ett e-postmeddelande skickas till handläggare för att uppmärksamma handläggaren på ärendet. Rutinen med att skicka e-postmeddelande frångicks i de fall registrator eller den som fördelade ärendet bedömde att handläggaren arbetade i ärendehanteringssystemet och därmed fick kännedom om ärendet den vägen.

I detta fall registrerades ärendet och handlingen i enlighet med rutinen. Registrator fördelade ärendet till handläggare i ärendesystemet. Om ett e-postmeddelande skickades eller inte kan inte utrönas nu i efterhand.

Berörd handläggare har förklarat den uppkomna situationen med att hen på grund av de arbetsuppgifter hen hade vid tidpunkten då begäran kom in inte arbetade i ärendesystemet utan i ett annat dokumenthanteringssystem och hen hade hög arbetsbelastning. Det var därför inte naturligt för hen att regelbundet gå in i ärendesystemet för att kontrollera om det kommit in uppgifter till hen i det systemet. Synpunkterna från den berörde handläggaren bifogas.

Klart är att handläggaren inte uppmärksammat ärendet och därmed inte heller hanterat begäran om att få ut handlingar i enlighet med regelverket. Regionstyrelsen och de anställda i administrationen känner mycket väl till offentlighetsprincipen, kravet på skyndsamt vid av utlämnande av allmänna handlingar och rätten till ett överklagbart beslut vid ett avslag på begäran om att få ut allmän handling.

En sak som medverkat till att felet inte upptäcktes tidigare är att det inte finns regelmässig uppföljning av pågående ärenden. Om en sådan funnits hade felet kunnat upptäckas och åtgärdas mycket tidigare.

Berörd personal har påmint om reglerna om utlämnande av allmänna handlingar och om vikten av skyndsamt och korrekt handläggning. Regionstyrelsen kommer att se över reglerna för ärendehantering och komplettera dessa med tydliga regler för uppföljning av pågående ärenden.

REGIONSTYRELSEN

Ann-Marie Johansson
Regionstyrelsens ordförande

Björn Eriksson
Regiondirektör

Bilaga: Synpunkter på händelsen från berörd handläggare

2016-03-09

RS/330/2016

Regionstyrelsen

Berörd befattningshavares synpunkter

Beskrivning av ärendet/Bakgrund

JO har med anledning av Mikael Lundhs anmälan anmodat Regionstyrelsen att yttra sig över ärende 133-2016. Av JO:s remiss framgår att berörd befattningshavare bör ges tillfälle att lämna synpunkter.

Handläggning av det aktuella ärendet

Under den tid Lundhs begäran kom in till myndighetens ärendehanteringssystem arbetade jag till största delen i regionens dokumenthanteringssystem (Centuri) för att utföra mina arbetsuppgifter enligt den befattning som jag haft sedan februari 2014. Centuri är ett av Region Jämtland Härjedalens två system för dokumenthantering. Jag har därmed under perioden feb 2013-2015 använt mig nästan enbart av detta dokumenthanteringssystem för att utföra mina arbetsuppgifter. Det handlar till största del om dokumenthantering (framtagande av interna styrdokument för vården) dvs. rena verkställighetsbeslut. Övergripande regelverk som enligt gällande rutin ska finnas i regionens diarium, Platina, tillika regionens ärendehanteringssystem har därför länkats från Centuri till platina av regionens ledningssystemansvarig som informerats efter godkännande av övergripande styrdokument.

I regionens ärendehanteringssystem (Platina) registreras ärenden och även regionövergripande styrdokument. Systemet är även regionens diarium. Lundhs begäran registrerades av regionens registrator i detta system. Där har registratorn sedan fördelat ärendet på en handläggare.

Regionens registrator eller ansvarig sekreterare för fördelning av ärenden har sedan registrerat ärendet på mig som inte är ansvarig för frågan. Sedan har inte något sedvanligt e-postmeddelande gått ut till mig om att ett ärende har fördelats till mig. Här har dels ärendet registrerats på fel handläggare, dels har inte något e-postmeddelande skickats till mig som meddelar att ett ärende inkommit för behandling. Självklart kvarstår myndighetens skyldighet att hantera ärendet skyndsamt oavsett myndighetens felaktiga process i ärendet.

Jag utför mitt arbete i enlighet med lagar, föreskrifter, interna regler och rutiner. Regionen har ett ledningssystem för kvalitetsarbete som ska användas av regionens medarbetare. Dokumenthanteringssystemet Centuris organisatoriska struktur är kopplat till ledningssystemet. Regionledningen har beslutat att regionanställda ska arbeta i ledningssystemet.

Interna styrdokument ska läggas in i ledningssystemet och kopplas hit.

En hög arbetsbelastning under maj 2015, många avslut innan sommarledigheter och att jag arbetat i dokumenthanteringssystemet Centuri har tyvärr lett till att jag inte uppmärksammat Lundhs begäran, och därmed har svar uteblivit.

Jag är mycket väl insatt i offentlighetsprincipen, vilka skyldigheter jag som offentlighetsanställd har och vilka rättigheter den enskilde har.

Därför kan jag bara beklaga den felaktiga hanteringen av ärendet samt be Lundh om ursäkt för att hans begäran inte uppmärksammats och därför inte handlagts i tid.

I tjänsten

Sanna Othman

Datum
2016-02-12

Dnr
133-2016

Sid
1 (1)

Regionstyrelsen
Region Jämtland Härjedalen
Box 654
831 27 Östersund

REGION
JÄMTLAND HÄRJEDALEN
2016 -02- 15

Dnr...../...../20.....

Begäran om yttrande

Regionstyrelsen anmodas att yttra sig över vad som framförs i Mikael Lundhs anmälan till JO. Se bifogade handlingar.

Yttrandet ska innehålla en redogörelse för handläggningen och myndighetens bedömning av denna. Berörd befattningshavare bör ges tillfälle att lämna synpunkter.

Till remissvaret ska fogas ett protokollsutdrag från det sammanträde vid vilket styrelsen fattade beslut om yttrande till JO.

Sista datum för svar är den 6 april 2016.

Remissvaret och eventuella bilagor önskas i två exemplar.

Åsa Widmark
byråchef

Johan Albihn
föredragande

Information om personuppgiftsbehandlingen hos JO finns på JO:s webbplats under <http://www.jo.se/pul>

Anmälan

Jag har 25 maj 2015 begärt utfående av allmänna handlingar vid Region Jämtland-Härjedalen.

Trots krav i grundlag på skyndsam handläggning har jag idag per 2016-01-05 vare sig erhållit handlingarna, ett avslagsbeslut eller något annat sorts svar.

Sandviken dag som ovan

Mikael Lundh

Mikael Lundh
Dalsängsvägen 178
811 91 SANDVIKEN

MIKAEL LUNDH
Dalsängsvägen 178
811 91 SANDVIKEN

Region Jämtland Härjedalen
Lugnviksvägen 8
831 52 Östersund

Begäran om utfående av kopia av allmän handling

Som granskande journalist är en av mina allra viktigaste uppgifter att granska hur utsatta och ofta svaga människor behandlas av större organisationer. Nu har jag skäl att anta att vissa grupper av patienter som vållats skador i vården på ett otillbörligt sätt missgynnas av Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag. Om min hypotes är riktig gäller det ett stort antal patienter i er region.

För att kunna verifiera detta krävs omfattande anonymiserade utdrag ur ärenderegister hos Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag. Tyvärr är ömsesidiga försäkringsbolag en associationsform som inte likställs med myndigheter såsom aktieföretag, ekonomiska föreningar, stiftelser och handelsbolag med övervägande kommunalt och landstingskommunalt ägande. (2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen)

Av rättspraxis framgår dock att en handling som inte förvaras hos en kommun, men hos en association, är en allmän handling hos kommunen under förutsättning att kommunen genom kontrakt eller på annat sätt har tillgång till handlingen. (RÅ 1984 2:49 och mål nr 2823-13 vid Kammarrätten i Sundsvall)

Nu har det visat sig att er region - på precis samma sätt som alla andra landsting och regioner som är delägare i försäkringsbolaget - har tillgång till informationen i ärenderegistret över skador. Ni kan nämligen efter anmodan få tillgång till informationen i ärenderegistren.

Den rättsliga grunden till detta är 12 kap. 32 § försäkringsrörelselagen som stadgar att bestämmelserna i 7 kap. lagen om ekonomiska föreningar är tillämpliga i ömsesidiga försäkringsbolag. Och av 11 § lagen om ekonomiska föreningar framgår att styrelsen och verkställande direktören ska lämna upplysningar om vissa saker på delägarers begäran på föreningsstämma eller inom två veckor därefter. Och av 6 § samma lag framgår en motionsrätt för medlemmar.

I detta fall har alltså ni en laglig tillgång till de uppgifter jag som journalist söker varför det görs gällande att uppgifterna även är allmän handling.

Tillgången erhålls genom att ni först i rätt tid motionerar om att rättviseaspekter på skaderegleringen har ifrågasatts, samt i andra hand begär att försäkringsbolaget ska redovisa en del av dess ärendesystem för ansökningar inkomna 2013 - 2015 visande kön, ålder och kommun för varje ansökare av ersättning, sort av skada, datum för ansökan, datum för beslut före och efter prövning i patientskadenämnd, samt beslutat ersättningsbelopp före och efter prövning i patientskadenämnd.

Jag gör således gällande att eftersom er region, om denne själv skulle vilja göra motsvarande undersökning som jag avser göra, har full laglig rätt och möjlighet att få ut det efterfrågade materialet, så har även jag detta. Er region har uppenbart genom sitt delägarskap full rätt - även om det bara är vid minst ett tillfälle per år - att få tillgång till uppgifterna och därför har jag det också.

Sandviken 2015-05-25

Mikael Lundh

Mikael Lundh

Sekretariatet
Charlotte Funseth
Tfn063-14 75 51
E-post:charlotte.funseth@regionjh.se

2016-03-18

Utredning om modell för specialisttjänster för sjuksköterskor, undersköterskor och annan vårdpersonal (RS/390/2015)

Protokollsutdrag från utskottet för personal 2016-02-25, § 12

Ärendebeskrivning

Vid regionstyrelsens sammanträde den 20 – 21 januari 2015 gavs dåvarande personalpolitiska utskottet i uppdrag att utreda och kostnadsberäkna modeller för inrättande av akademisk specialisttjänstgöring för sjuksköterskor, .s.k. AST, utreda och kostnadsberäkna en modell för specialisttjänster och undersköterskor, utreda behov av motsvarande specialisering för annan vårdpersonal, till exempel sjukgymnaster och arbetsterapeuter.

För att utveckla Region Jämtland Härjedalen som en attraktiv arbetsgivare gavs utskottet, tillsammans med regiondirektören, i uppdrag att ta fram förslag till arbetsformer, arbetsgrupper, nätverk med mera som fångar upp och tillvaratar kunskaper och idéer hos studenter och yngre personal om vad som krävs av en attraktiv och modern arbetsgivare.

Personalavdelningen arbetar för närvarande med ett flertal insatser kopplade till uppdraget. Region Jämtland Härjedalen har infört utbildningsanställningar för specialistsjuksköterskor. Under hösten genomförs karriärvägar för undersköterskor. Utvecklingsarbetet med övriga vårdtjänster som psykologer, fysioterapeuter m.fl. kvarstår.

Beslutsunderlag

Bilaga – Utredning om modell för specialisttjänster för sjuksköterskor, undersköterskor och annan vårdpersonal

Regiondirektörens förslag

Utskottet för personal föreslår regionstyrelsen

1. Utredning om modell för specialisttjänster för sjuksköterskor, undersköterskor och annan vårdpersonal godkänns.
2. Utskottet för personal får i uppdrag att följa det påbörjade arbetet.

UTSKOTTET FÖR PERSONALS BESLUT

Utskottet för personal föreslår regionstyrelsen

1. Utredning om modell för specialisttjänster för sjuksköterskor, undersköterskor och annan vårdpersonal godkänns.
2. Utskottet för personal får i uppdrag att följa det påbörjade arbetet

Utdrag till

Personaldirektör

Samordningskansliet
Daniel Nilsson
Tfn:
E-post: daniel.l.nilsson@regionjh.se

2016-02-17

RS/390/2015

Bilaga - Utredning om modell för specialisttjänster för sjuksköterskor, undersköterskor och annan vårdpersonal

Vid regionstyrelsens sammanträde den 20 – 21 januari 2015 gavs dåvarande personalpolitiska utskottet i uppdrag att utreda och kostnadsberäkna modeller för inrättande av akademisk specialisttjänstgöring för sjuksköterskor, .s.k. AST, utreda och kostnadsberäkna en modell för specialisttjänster och undersköterskor, utreda behov av motsvarande specialisering för annan vårdpersonal, till exempel sjukgymnaster och arbetsterapeuter.

För att skapa en attraktiv arbetsplats och arbetsgivare gavs utskottet, tillsammans med regiondirektören, i uppdrag att ta fram förslag till arbetsformer, arbetsgrupper, nätverk med mera som fångar upp och tillvaratar kunskaper och idéer hos studenter och yngre personal om vad som krävs av en attraktiv och modern arbetsgivare.

Region Jämtland Härjedalen har påbörjat arbetet med att utforma karriärvägar för olika yrkesgrupper med start för de stora yrkesgrupperna inom vården. Karriärvägarna tydliggör vilket behov och vilken kompetens verksamheten behöver. Ett viktigt grundarbete där chefer från verksamheten och fackliga organisationerna deltar i arbetsgrupp.

Modellen för allmänsjuksköterskornas karriärvägar är i princip klar. Information till cheferna kommer att ges under mars månad. Informationen kommer att handla om hur karriärvägarna ska anpassas, kalibreras och hur de ska tillämpas i verksamheten.

Arbetsgruppen för specialistsjuksköterskorna har startat arbetet. Även arbetet med att koppla karriärvägar till lön och utbildningsförmåner har påbörjats. För det fortsatta arbetet med koppling till lön och karriär krävs att karriärvägarna tillämpas i verksamheten. Detta för att kunna göra kostnadsberäkningar.

Region Jämtland Härjedalen har som ett första steg tagit beslut om att inrätta utbildningsanställning (AST som är Vårdförbundets benämning/modell är i stort sett lika som utbildningsanställning). Utbildningsanställning innebär i korthet att sjuksköterskan är tillsvidareanställd med full lön. Anställningen innebär kliniskt arbete varvat med specialistutbildning vid universitet. Under hösten 2016 kommer tre utbildningsanställningar att inrättas. Vad gäller anställningsvillkoren pågår en diskussion med Vårdförbundet och verksamheten. Inom vilken verksamhet de tre utbildningsanställningar ska placeras kommer ett beslut att tas i februari i samråd med områdescheferna.

Beräknad kostnad 2016: 230 000 (medellön på 27000*50% * 4 månader* 3 anställningar)

Beräknad kostnad för 10 utbildningsanställningar: 1,78 miljoner, tidigast 2017.

Efter hand kommer Region Jämtland Härjedalen, inom befintlig ram, att succesivt växla från studielön till fler utbildningsanställningar. Hur många beror på verksamhetens behov.

Utreda och kostnadsberäkna en modell för specialisttjänster för undersköterskor

För att kunna inrätta specialisttjänster för undersköterskor behöver ett grundarbete göras. I region Jämtland Härjedalen sker det genom att ta fram karriärvägar för undersköterskor. Ett förslag till karriärväg har tagits fram och är ute i verksamheten på remiss. En utrednings pågår samtidigt med kompetenskort för undersköterskor. Kompetenskortet ska säkra kompetens hos varje enskild undersköterska. Detta ett viktigt inslag i arbetet med ”vem gör vad i vården” och kompetenskortet är också inarbetat i karriärvägar för undersköterska. Nästa steg är att inventera behovet av utbildning och ta fram utbildningsplan för undersköterskor. När detta är gjort kan diskussionen om att inrätta specialisttjänster för undersköterskor fortsätta och det kan ske tidigast hösten 2016.

Beräknad kostnad för kompetenskort kommer utredningen att visa.

Utreda behov av motsvarande specialisering för annan vårdpersonal till exempel sjukgymnaster och arbetsterapeuter.

Karriärvägar för psykologer har också påbörjats men inte kommit lika långt som för allmänsjuksköterskorna. För annan vårdpersonal har inte arbetet kommit igång. De står i tur för nästa arbetsgrupp i arbetet med karriärvägar.

Ta fram förslag till arbetsformer, arbetsgrupper, nätverk mm som fångar upp och tillvaratar kunskaper och idéer hos studenter och yngre personal om vad som krävs för en attraktiv och modern arbetsgivare.

När det gäller att ta reda på studenter och ungas medarbetares syn på vad som kännetecknar en attraktiv och moderna arbetsgivare så är samverkansavtalet och den kontinuerliga dialogen med närmaste chef och handledare grunden för att fånga upp alla medarbetarens kunskaper och idéer.

Dessutom gjordes en bred förfrågan 2014 till olika grupper däribland studenter och unga medarbetare inför utformandet av handlingsplanen för attraktiv arbetsgivare.

I samband med introduktionen för nyanställda som genomfördes i oktober 2015 tillfrågades alla deltagare om vilka förväntningar de hade på Region Jämtland Härjedalen som arbetsgivare. Enkäten genomfördes av praktikanter från Mittuniversitet. En modell som ska utvecklas och förbättras och ge en årlig syn på regionen som arbetsgivare från nyanställda.

Vad gäller analys av bemanningstal och personalkostnader så har det arbetet påbörjats med kartläggning av ”Vem gör vad i vården”.